

# Hoop



**Na een crash of ander probleem zijn gegevens van een opslagmedium vaak nog te redden. Attingo Datarecovery is een van de bedrijven die zich daarmee bezighouden, ook voor consumenten. Het advies: is er iets gebeurd met een schijf, blijf er dan zo veel mogelijk van af!**

'Je staat er soms versteld van wat mensen toch nog zelf aan een kapotte harde schijf proberen te redden,' merkt Robbert Brans, directeur van Attingo Nederland, op terwijl hij laat zien hoe dit opslagmedium er vanbinnen uitziet. 'Ze denken of dat het niet erg moeilijk is, met hulp van wijze raad op internet, of ze het in elk geval even kunnen proberen. Wat ze zich niet realiseren is dat ze juist daarmee dingen onherstelbaar kunnen beschadigen.'

## Beter besef

Niet dat Brans de computergebruiker bang wil maken. 'Maar een beetje meer kennis en besef van hoe het werkt kan absoluut geen kwaad.' Als de verkoper in de winkel zijn

steentje daartoe kan bijdragen, dan is dat helemaal mooi. 'Voorkomen is nog altijd beter dan genezen; al is dat vaak nog wel mogelijk.' De tip voor data recovery blijft dan ook: ga er zo min mogelijk zelf aan sleutelen. 'Als een harde schijf gevallen is en je krijgt hem in een keer aan de praat, mooi, maar maak dan meteen een kopie van alle bestanden en gebruik de gevallen schijf het liefst niet meer, want hij is niet langer betrouwbaar.'

## Allesbehalve schokbestendig

'In een harde schijf zitten losse, bewegende onderdelen die allemaal een klap krijgen als een laptop of schijf valt. Die schade kun je aan de buitenkant meestal niet zien.'

Het fenomeen extra robuuste harde schijven verwijst Brans dan ook resoluut naar de prullenbak. 'Dat bestaat gewoon niet. Het probleem van die marketingkreet is alleen wel dat het een verkeerde zekerheid wekt bij klanten die vervolgens minder zorgvuldig met de producten omgaan, want ze kunnen zogenaamd wel tegen een stootje.'

## Onderdelen namaken

Wat doet Attingo dan precies om gegevens terug te halen? 'Dat hangt van de situatie af, uiteraard,' lacht Brans. 'Soms is het vrij eenvoudig, zoals bij een softwarematig probleem, en soms heb je te maken met brand- of waterschade of een fikse headcrash waarbij de lees- en schrijfkoppen de plaat hebben beschadigd.' In alle gevallen begint het met een analyse van het probleem. 'Voor tweehonderd euro krijgt de klant een compleet rapport met foto dat beschrijft wat het probleem is. Daarin staat ook hoe veel het kost om alles terug te halen en hoe lang dat gaat duren.'

Dat is een redelijk hoog bedrag. 'Maar daar moeten we heel wat voor doen. Soms moeten we onderdelen inregelen, namaken of donorapparaten zoeken. Af en toe draait het echt om chirurgische precisie, vooral voor bedrijven met een serverpark.'

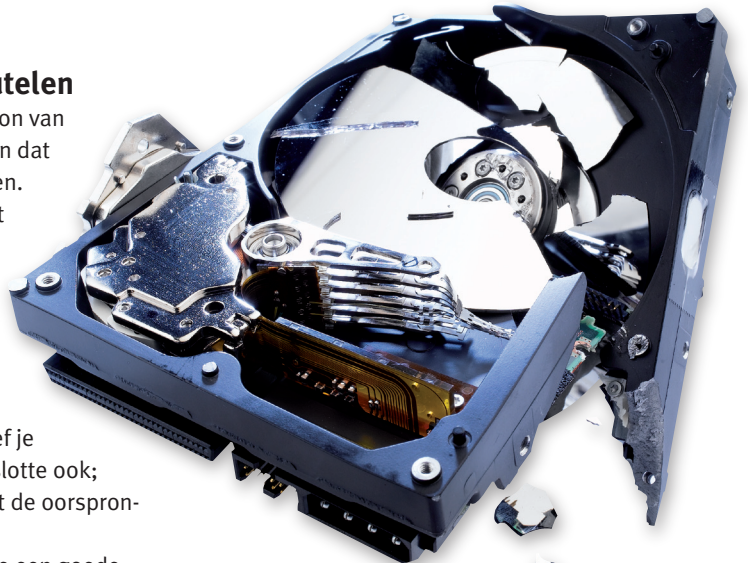
# voor data na crash, schade of formatteren

## Weg is niet weg

Veel mensen geloven nog steeds dat een bestand deleten of een schijf formatteren betekent dat de data ook echt weg is. Niets is minder waar. 'Bij formatteren verwijder je een index, waardoor de data niet meer gevonden kan worden door jouw computer. Zo lang je er maar geen nieuwe data overheen zet, is het voor ons mogelijk daar nog bij te kunnen.' Dat betekent ook dat je bij spijt na formatteren of deleten dus geen nieuwe dingen op datzelfde opslagmedium moet wegschrijven. 'De computer markeert de ruimte als leeg, zodat die overschreven wordt met nieuwe gegevens wanneer de ruimte nodig is. Dan ben je die informatie dus wel echt kwijt.'

## Eerst klonen, dan sleutelen

Attingo werkt zelf met een kloon van elk medium dat binnenkomt en dat kan hij elke gebruiker aanraden. 'Als je al zelf probeert, doe dat dan alsjeblieft niet met de originele schijf. Alles wat je goedbedoeld installeert of probeert, overschrijft de informatie die je juist wilde redden. Dus: maak een kopie voor je aan de slag gaat en leef je daarop uit. Zo werken wij tenslotte ook; dan kan er niets gebeuren met de oorspronkelijke data.' Maar niet iedereen weet hoe je een goede image of een-op-een kopie moet maken.



*'Het is niet de vraag óf, maar wanneer een opslagmedium kapotgaat'*

## Back-up en verkooptips:

- Het is niet de vraag óf, maar wanneer een opslagmedium kapotgaat. Maak dat ook de klant duidelijk als hij een sd-kaartje koopt, want die gaan nu eenmaal niet eeuwig mee, vooral niet bij frequent gebruik.
- Solid state is slijtagegevoelig. Verkoop liever meerdere sd-kaartjes en raadt de klant aan data te kopiëren.
- Back-up betekent dat je bestanden kopieert en dus twee keer bezit. Niet dat je de originelen wist van de laptop om die op te schonen.
- Als een harde schijf valt, is hij vaak al beschadigd. Dat kan een tijdje goed gaan, maar betrouwbaar is hij niet meer. Maak dus back-ups!

'Als je het niet zeker weet, ga dan gewoon niet zelf sleutelen. De kans is te groot dat je iets wijzigt, waardoor zelfs wij er niet meer bij kunnen. En dat zou zonde zijn.'

## Retailpartners gezocht

Attingo wil de samenwerking met retailpartners graag verder uitbreiden. 'Klanten gaan toch eerst terug naar de winkel bij hen in de buurt. Die verwijst hen door naar ons. De klant krijgt korting en de winkel verdient een leuke commissie,' stelt Brans. 'Belangrijk blijft dat zij de klant kunnen geruststellen en hun vertellen dat recovery mogelijk is en dat de klant vooral niet zelf een schroevendraaier moet pakken.' Geïnteresseerden kunnen direct contact opnemen via [www.attingo.com](http://www.attingo.com) of via Digitailing. ■

SANDRA HESSELS

